PEYGAMBERLERE İMAN

- يَااَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِى نَزَّلَ عَلَى رَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِى اَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِه وَالْيَوْمِ الْاَخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا

- ***Ey iman edenler! Allah'a, Peygamberine, Peygamberine indirdiği Kitab'a ve daha önce indirdiği kitaba iman ediniz. Kim Allah'ı, meleklerini, kitaplarını, peygamberlerini ve kıyamet gününü inkâr ederse tam manasıyla sapıtmıştır.***[1]

[1] Nisa, 4/136.

- لَيْسَ الْبِرَّ اَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيّنَ...

- ***İyilik, yüzlerinizi doğu ve batı tarafına çevirmeniz değildir. Asıl iyilik, o kimsenin yaptığıdır ki, Allah'a, ahiret gününe, meleklere, kitaplara, peygamberlere inanır…***[2]

---

[2] Bakarak, 2/177.

- **<u>Peygamberlere İman:</u>**

- Kur'ân'da "**rasûl**" (*elçi*) ve "**nebî**" (*haber getiren*) kelimeleri ile ifade edilen "PEYGAMBER", Farsça bir kelime olup nebî kelimesi ile aynı anlamda yani "*haber getiren*" demektir.
- Resul ile Nebi arasında şöyle bir fark vardır: Kendisine kitap indirilen Peygambere Resul; Kendisine kitap indirilmeyip kendisinden önceki Peygamberlere indirilen kitaplarla amel eden Peygambere Nebi denir. Bu tarife göre her Resul, aynı zamanda Nebi'dir, fakat her Nebi Resul değildir. Peygamberimiz (sas) hem nebî hem resuldür.
- Peygamberlerin ilki, Hz. Adem sonuncusu ise Hz. Muhammed'dir.

- **<u>Peygamberlere İmanın Gerekliliği:</u>**
- Peygamberlik müessesesine inanılmadan ilâhî emir ve yasaklar söz konusu olmaz. Çünkü peygamberler, kendilerine vahyolunan ilâhî hükümleri, yalnız tebliğ etmekle kalmazlar; aynı zamanda bu hükümleri kendileri aynen tatbik eder ve günlük hayatımızda nasıl uygulayacağımızı gösterirler.
- Peygamberler, herkes tarafından takip edilebilecek üstün vasıflı ve yüksek ahlâklı insanlardır. Onlar, her hususta çok güzel birer örnek oldukları için, insanları kolayca etkiler, onlara Allah sevgisi ve O'na imanı aşılar ve peşlerinden sürükleyerek hayatlarında esaslı değişiklikler yaparlar. Çünkü insanların ıslahı ve doğru yola yöneltilmeleri, ancak yine birer insan olan, günahlardan arınmış (masum) peygamberlerin önderliğinde başarılabilir.

- **Peygamberlere İmanın Zorunluluğu:**
- **إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا**
- ***Nisa, 150: Allah'ı ve peygamberlerini inkâr edenler ve (inanma hususunda) Allah ile peygamberlerini birbirinden ayırmak isteyip "Bir kısmına iman ederiz ama bir kısmına inanmayız" diyenler ve bunlar (iman ile küfür) arasında bir yol tutmak isteyenler yok mu;***
- **أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا**
- ***151: İşte gerçekten kâfirler bunlardır. Ve biz kâfirlere alçaltıcı bir azap hazırlamışızdır.***

- وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ أُولَئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أُجُورَهُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا
- ***152: Allah'a ve Rasûlü'ne inananlar ve onlardan hiçbiri arasında ayrım yapmayanlar, işte onlara ecirleri verilecektir. Allah bağışlayandır esirgeyendir.***[3]

[3] Nisa, 4/150-152.

- **Peygamberlerin Hepsine Yapmadan İman Edilmelidir:**

- قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ اِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ اِلَى اِبْرَهِيمَ وَاِسْمَعِيلَ وَاِسْحَقَ وَيَعْقُوبَ وَالْاَسْبَاطِ وَمَا اُوتِىَ مُوسَى وَعِيسَى وَمَا اُوتِىَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَانُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُون

- ***"Biz, Allah'a ve bize indirilene; İbrahim, İsmail, İshak, Ya'kub ve esbâta indirilene, Musa ve İsa'ya verilenlerle Rableri tarafından diğer peygamberlere verilenlere, onlardan hiçbiri arasında fark gözetmeksizin inandık ve biz sadece Allah'a teslim olduk" deyin.***[4]

[4] Bakara, 2/136.

- **Peygamberlere İhtiyaç Var Mıdır?:**

- Elbette peygambere ihtiyaç vardır. Çünkü insanlar akıllarıyla Allah'ı bilebilirlerse de, Allah'a nasıl ibadet yapacaklarını, bu ibadetlerin nelerden ibaret olduğunu, Allah'ın neleri emredip neleri yasakladığını akıllarıyla bilemezler. Bunları öğretecek bir peygambere muhtaçtırlar. İnsanların bu ihtiyacına binaen, yüce yaratıcı ona kendi cinsinden, kendisi gibi insan olan peygamberler göndermek lütfunda bulunmuştur.

- **Peygamberlerin Gönderiliş Amacı:**
- Hz. İbrahim ve oğlu İsmail yaptıkları bir duada Peygamberlerin gönderiliş amaçlarını da zikretmektedirler.
- رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
- ***Ey Rabbimiz! Onlara, içlerinden senin âyetlerini kendilerine okuyacak, onlara kitap ve hikmeti öğretecek, onları temizleyecek bir peygamber gönder. Çünkü üstün gelen, her şeyi yerli yerince yapan yalnız sensin.***[5]

---

[5] Bakara, 2/129.

- **Peygamberlik Makamı Vehbidir:**
- Peygamberlik Allah tarafından verilen vehbi bir makamdır, çalışmakla elde edilen kesbi bir görev değildir.
- وَإِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّى نُؤْتَى مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللهِ اللهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ
- ***"Onlara bir ayet geldiği zaman, Allah'ın peygamberlerine verilenin aynısı bize de verilmedikçe iman etmeyiz, derler. Allah peygamberlik görevini kime ve nereye vereceğini daha iyi bilir…"***[6]

[6] En'am, 6/124.

- **<u>Her Ümmete Peygamber Gönderilmiştir:</u>**
- **إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَإِنْ مِنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ**
- ***…Hiç bir millet yoktur ki, kendi içlerinde bir uyarıcı gelip geçmiş olmasın.[7]***
    - ******
- **وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَسُولٌ**
- ***Her milletin bir peygamberi vardır.[8]***

[7] Fatır, 35/24.
[8] Yunus, 10/47.

- **<u>Peygamber Gönderilmeyen Kavme Azab Edilmez:</u>**

- **وَمَاكُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّى نَبْعَثَ رَسُولًا**
- ***Biz, bir peygamber göndermedikçe (kimseye) azap edecek değiliz.***[9]

---

[9] İsra, 17/15.

- **Kur’an’da Bütün Peygamberlerden Söz Edilmiş Midir?**
- Peygamberlerin bir kısmının ismi, Kur'ân’da zikredilmiş, bir kısmının ise zikredilmemiştir:
- **وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَنْ قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ لَمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ ...**
- ***“Andolsun senden önce de peygamberler gönderdik. Onlardan sana kıssalarını anlattığımız kimseler de var, durumlarını sana bildirmediğimiz kimseler de var...”***[10]

[10] Mümin, 40/78.

- **<u>Kur'ân'da İsimleri Geçen Peygamberler:</u>**

- Adem, İdris, Nuh, Hud, Sâlih, Lut, İbrahim, İsmail, İshak, Yakup, Yusuf, Eyyub, Şuayb, Musa, Harun, Davut, Süleyman, İlyas, El-Yesa', Zülkifl, Yunus, Zekeriyyâ, Yahya, İsa ve Hz. Muhammed.
- Ayrıca Kur'ân'da haklarında bilgi verilen Üzeyr, Lokman ve Zülkarneyn adlarında üç kişinin peygamber mi, veli mi olduğu konusunda ihtilaf edilmiştir.

- **Peygamberlerin Sayısı:**
- Sahabeden Ebu Zer el-Ğıfârî;
- -Yâ Rasulallah! Nebilerin evveli hangisidir, diye sormuş Peygamberimiz de; Adem'dir demiştir.
- -O nebi mi idi diye sormuş, 'Evet nebi idi' cevabını vermiştir.
- -Ey Allah'ın Elçisi! Nebilerin sayısı kaçtır? diye sormuş, '124.000'dir' diye cevap vermiştir.
- -Yâ Rasulallah! Onlardan kaçı resuldür demiş, 315'i cevabını vermiştir.[11]

---

[11] İbn Hanbel, Müsned.

- **Peygamberlerin Dereceleri:**

- Peygamberlerin hepsi aynı derecede değildir.

- تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ

- ***"O peygamberlerin bir kısmını diğerlerinden üstün kıldık. Allah onlardan bir kısmı ile konuşmuş, bazılarını da derece derece yükseltmiştir..."*** [12]

---

[12] Bakara, 2/253.

- **<u>Ulu’l-Azm Peygamberler:</u>**

- Peygamberlerin bir kısmı Ulu’l-Azm (azim sahibi) büyük peygamberlerdir. Bunlar; **Nuh, İbrahim, Musa, İsa** ve **Muhammed**’dir. Bu peygamberler aynı zamanda peygamberlerin seyyidleri, Hz. Muhammed ise bu beşinin seyyididir.[13]

---

[13]Hakim, Müstedrek.

- **Yalancı Peygamberler:**
- Allah tarafından seçilen peygamberlerin yanısıra bir takım kimseler de kendilerinin peygamber olduklarını iddia etmişlerdir.
- ***Allah'a karşı yalan uydurandan yahut kendisine hiçbir şey vahyedilmemişken "Bana da vahyolundu" diyenden ve "Ben de Allah'ın indirdiği âyetlerin benzerini indireceğim" diyenden daha zalim kim vardır! O zalimler, ölümün (boğucu) dalgaları içinde, melekler de pençelerini uzatmış, onlara: "Haydi canlarınızı kurtarın! Allah'a karşı gerçek olmayanı söylemenizden ve O'nun âyetlerine karşı kibirlilik taslamış olmanızdan ötürü, bugün alçaklık azabı ile cezalandırılacaksınız!" derken onların halini bir görsen!***[14]

[14] En’am, 6/93.

- **Peygamberlerin Sıfatları:**

- Peygamberlerin 5 ortak özelliği vardır:
- 1. **Sıdk**, özü, sözü ve davranışları itibariyle dosdoğru olmak,
- 2. **Emânet**, güvenilir olmak,
- 3. **Tebliğ**, Allah'tan aldığı vahyi insanlara eksiksiz ulaştırmak,
- 4**. Fetanet**, akıllı olmak,
- 5. **İsmet**, günahsız olmak.

- **<u>Peygamberler de İnsandır:</u>**

- وَقَالُوا مَالِ هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونَ مَعَهُ نَذِيرًا

- ***Onlar (bir de) şöyle dediler: Bu ne biçim peygamber; (bizler gibi) yemek yiyor, çarşılarda dolaşıyor! Ona bir melek indirilmeli, kendisiyle birlikte o da uyarıcı olmalıydı!***

- أَوْ يُلْقَى إِلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا وَقَالَ الظَّالِمُونَ إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا

- ***Yahut kendisine bir hazine verilmeli veya içinden yiyip (geçimini sağlayacağı) bir bahçesi olmalıydı. (Ayrıca) o zalimler (müminlere): Siz, ancak büyüye tutulmuş bir adama uymaktasınız! dediler.***

- اُنْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا
- ***(Resûlüm!) Senin hakkında bak ne biçim temsiller getirdiler! Artık onlar sapmışlardır ve (hidayete) hiçbir yol da bulamazlar.***[15]

- Peygamber Efendimiz de kendisinin bir insan olduğunu vurgulamıştır.

---

[15] Furkan, 25/7-9.

- قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبَ لَاسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ
- ***De ki: "Ben, Allah'ın dilediğinden başka kendime herhangi bir fayda veya zarar verecek güce sahip değilim. Eğer ben gaybı bilseydim elbette daha çok hayır yapmak isterdim ve bana hiçbir fenalık dokunmazdı. Ben sadece inanan bir kavim için bir uyarıcı ve müjdeleyiciyim."***[16]

- Hz. Nuh da kendisinin bir insan olduğu gerçeğini şöyle dile getirmiştir.

---

[16] Araf, 7/188.

- وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِي أَعْيُنُكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا اَللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي أَنْفُسِهِمْ إِنِّي إِذًا لَمِنَ الظَّالِمِينَ
- ***(Nuh dedi ki;)Ben size: "Allah'ın hazineleri benim yanımdadır" demiyorum, gaybı da bilmem. "Ben bir meleğim" de demiyorum, sizin gözlerinizin hor gördüğü kimseler için, "Allah onlara asla bir hayır vermeyecektir" diyemem. Onların kalplerinde olanı, Allah daha iyi bilir. Onları kovduğum takdirde ben gerçekten zalimlerden olurum.***[17]

---

[17] Hud, 11/31.

Peygamberlerin Hepsi Erkektir:

- وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوحِي إِلَيْهِمْ فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

- ***Biz senden evvel kendilerine vahyettiğimiz erkeklerden başka (peygamberler) göndermedik. Eğer bilmiyorsanız, zikir ehline sorun.***[18]

[18] Nahl, 16/43.

Son Peygamber Hz. Muhammed (sas):

- مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

- ***"Muhammed sizin erkeklerinizden hiç birinin babası değildir. Fakat o, Allah'ın elçisi ve peygamberlerinin sonuncusudur…"[19]***

[19] Ahzab, 33/40.

- "Rasulullah buyurdular ki:
- إِنَّ مَثَلِي وَمَثَلَ الأَنْبِيَاءِ مِنْ قَبْلِي، كَمَثَلِ رَجُلٍ بَنَى بَيْتًا فَأَحْسَنَهُ وَأَجْمَلَهُ، إِلَّا مَوْضِعَ لَبِنَةٍ مِنْ زَاوِيَةٍ، فَجَعَلَ النَّاسُ يَطُوفُونَ بِهِ، وَيَعْجَبُونَ لَهُ، وَيَقُولُونَ هَلَّا وُضِعَتْ هَذِهِ اللَّبِنَةُ؟ قَالَ: فَأَنَا اللَّبِنَةُ وَأَنَا خَاتِمُ النَّبِيِّينَ
- *"Benimle benden önceki diğer peygamberlerin misali, şu adamın misali gibidir: Adam mükemmel ve güzel bir ev yapmıştır, sadece köşelerinin birinde bir kerpiç yeri boş kalmıştır. Halk evi hayran hayran dolaşmaya başlar ve (o eksikliği görüp): "Bu eksik kerpiç konulmayacak mı?" der. İşte ben bu kerpiçim, ben peygamberlerin sonuncusuyum."*[20]

---

[20] Buhari.

Hz. Peygamber'i Diğerlerinden Ayıran Bazı Özellikler:

- Önceki peygamberler yalnız bir şehre, bir kavme gönderilirken, Hz. Muhammed gerek kendi devrinde yaşayan ve gerekse kıyamete kadar gelecek olan bütün insanlığa ve cinlere peygamber olarak gönderilmiştir[21]:

- وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ

- ***"Biz seni başka bir maksatla değil, âlemlere rahmet olmak üzere gönderdik"***[22]

  - ******

[21] Sebe', 34/28, Cin, 72/1-2, 14.
[22] Enbiya, 21/107.

- وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ
- ***"Biz seni bütün insanlara bir rahmet müjdecisi ve azap habercisi olarak gönderdik***[23]
  - ******
- قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا ...
- ***"De ki, ey insanlar, ben sizin tamamınıza gönderilmiş olan bir Allah elçisiyim"***[24]

---

[23] Sebe, 34/28.
[24] Araf, 7/158.

- Diğer peygamberlere verilen sahîfeler bugün elde mevcut olmadığı gibi; Tevrat, İncil ve Zebur'un da orijinal nüshaları yok olmuş, eldeki nüshalar ise tahrife uğramıştır. Halbuki Hz. Muhammed'e indirilen Kur'an-ı Kerim hiç bir değişikliğe uğramadan orijinal nüshalarıyla ve bu nüshalardan çoğaltılan şekilleriyle günümüze intikal etmiştir. Çünkü Kur'an ilâhi koruma altındadır:
- إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ
- ***"Kur'an'ı biz indirdik biz, onu koruyacak olan da biziz."***[25]

---

[25] Hicr, 15/9.

- Hz. Muhammed son peygamber olunca, Kur'an da, toplumların kıyamete kadar ortaya çıkacak ana problemlerine çözümler sunmak üzere en mükemmel şekilde gelmiştir.
- ...الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ...
- ***"…Bugün size dininizi mükemmel hale getirdim…"***[26]

- Rasulullah Efendimiz bir hadislerinde kendisinin diğer peygamberlerden farklı olduğu durumları şöyle açıklamışlardır:

---

[26] Maide, 5/3.

- " أُعْطِيتُ خَمْسًا لَمْ يُعْطَهُنَّ أَحَدٌ قَبْلِي:
- *Benden önce peygamberlerin hiçbirine verilmeyen şu beş özellik bana bahşedildi:*
- نُصِرْتُ بِالرُّعْبِ مَسِيرَةَ شَهْرٍ،
- *Bir aylık mesafede bulunan düşmanlara korku salmakta ilahi yardıma mazhar oldum.*
- وَجُعِلَتْ لِي الأَرْضُ مَسْجِدًا وَطَهُورًا، فَأَيُّمَا رَجُلٍ مِنْ أُمَّتِي أَدْرَكَتْهُ الصَّلاَةُ فَلْيُصَلِّ،
- *Yeryüzü benim için mescid ve temizleyici vasfa sahip kılındı. Ümmetimden her kim, bir yerde namaz vaktine girerse namazını kılsın.*
- وَأُحِلَّتْ لِي المَغَانِمُ وَلَمْ تَحِلَّ لِأَحَدٍ قَبْلِي،

- *Ganimetler bana helal kılındı.*
- وَأُعْطِيتُ الشَّفَاعَةَ،
- *Bana şefaat etme hakkı verildi."*
- وَكَانَ النَّبِيُّ يُبْعَثُ إِلَى قَوْمِهِ خَاصَّةً وَبُعِثْتُ إِلَى النَّاسِ عَامَّةً "
- *Peygamberler kendi kavmine gönderildi, ben ise tüm insanlara gönderildim.*

- **<u>Peygamberliğin İspatı:</u>**

- Bir peygamberin peygamberliğini ispat, ancak hiç şüphe taşımayan kesin bir delille mümkün olabilir. Bu kesin delil de, ya onun gösterdiği mûcizeyi duyu organıyla gözlemek, yahut kesin bilgi ifade eden mütevâtir bir haberle o mûcizeden haberdar olmaktır. Günümüzde bu deliller ancak Hz. Peygamber için geçerlidir. Hz. Peygamber'in ise başta Kur'an mûcizesi olmak üzere pek çok mûcizesi bize tevâtür yoluyla ulaşmıştır.

- **Peygamberlerin Mucizeleri:**
- Rasulullah Efendimiz (sas) buyurdular ki:

- مَا مِنَ الْأَنْبِيَاءِ نَبِيٌّ إِلَّا أُعْطِيَ مِنْ الْآيَاتِ مَا مِثْلُهُ آمَنَ عَلَيْهِ الْبَشَرُ وَإِنَّمَا كَانَ الَّذِي أُوتِيتُ وَحْيًا أَوْحَاهُ اللهُ إِلَيَّ فَأَرْجُو أَنْ أَكُونَ أَكْثَرَهُمْ تَابِعًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ

- *"Her peygambere mutlaka insanların inanmakta olageldikleri şeyler cinsinden bir mucize verilmiştir. Ama bana verilen (mucize) ise vahiydir ve bunu bana Allah vahyetmiştir. Bu sebeple Kıyamet günü, diğer peygamberlere nazaran etbâı en çok olan peygamberin ben olacağımı ümit ediyorum."*[27]

- **Mûcize:**

---

[27] Buhari.

- Sözlükte "insanı âciz bırakan, karşı konulmaz, olağan üstü, garip ve tuhaf şey" anlamlarına gelen mûcize, terim olarak "yüce Allah'ın, peygamberlik iddiasında bulunan peygamberini doğrulamak ve desteklemek için yarattığı, insanların benzerini getirmekten âciz kaldığı olağanüstü olay" diye tanımlanır. Tabiat kanunlarının geçerliliğini ve etkilerini kısa ve geçici bir süre durduran mûcizenin mahiyeti, pozitif bilimlerle açıklanamaz. Aksi halde bu mûcize olmaktan çıkar ve olağan bir şey olurdu. O halde mûcize, peygamber olan kişinin, akılların alamayacağı bir olayı Allah'ın kudreti ile göstermeyi başarmasıdır. Kur'an'da mûcize terimi yerine âyet, beyyine ve burhan kavramları kullanılır.
- Bir olayın mûcize sayılabilmesi için şu özellikleri taşıması gerekir:
- a) Mûcize gerçekte Allah'ın fiilidir. "Peygamberin mûcizesi" denilmesi, mûcizenin onun aracılığıyla olması ve onun doğruluğunu göstermesi sebebiyledir.

- b) Mûcize peygamberlerde meydana gelir. Peygamber olmayan birinin gösterdiği olağan üstülüğe mûcize denilemez.
- c) Mûcize tabiat kanunlarına aykırı bir olaydır.
- d) Mûcize, peygamberlik iddiasıyla birlikte bulunur. Peygamberlik iddiasından önce veya sonra olmaz.
- e) Mûcize, peygamberin isteğine uygun olur. "Dağı yerinden kaldıracağım" diyen birisinin denizi yarması mûcize sayılmaz.

- Kur'ân-ı Kerîm'de bazı mûcizelerden söz edilir. Bunların en meşhurları şunlardır:

- a) Hz. İbrâhim, Bâbil Hükümdarı Nemrud tarafından ateşe atılmış ve ateş Allah'ın "Ey Ateş, İbrâhim'e karşı serin ve zararsız ol" emrine uyarak onu yakmamıştır (el-Enbiyâ 21/58-69).
- b) Hz. Sâlih'in, Semûd kavminin isteği üzerine bir deve getirmesi, Semûd kavminin azarak deveyi kesmesi, buna karşılık yüce Allah'ın müthiş bir deprem ile onları yok etmesi (eş-Şuarâ 26/141-158).
- c) Hz. Ya‘kub'un oğlu Yûsuf'un gömleğini kör olan gözüne sürmesi sonucu gözlerinin açılması (Yûsuf 12/92-96).
- d) Hz. Mûsâ'nın elindeki asânın yılan haline gelmesi (Tâhâ 20/17-21); elini koynuna sokup çıkardığında elinin eksiksiz ve bembeyaz olması (Tâhâ 20/22; en-Neml 27/12; el-Kasas 28/32);
- Hz. Musa'nın asâsının Firavun'un huzurundaki sihirbazların ip ve sopalarını yutuvermesi (Tâhâ 20/65-70); asâsını denize vurunca denizin yarılıp, İsrâiloğulları'nın açılan yoldan geçmesi, Firavun ve ordusu

geçeceği sırada denizin tekrar kapanıp onları boğması (eş-Şuarâ 26/61-66).

- e) Hz. Süleyman'ın bir kuşla konuşması (en-Neml 27/20-28); karıncanın sözünü anlaması (en-Neml 27/18-19).
- f) Hz. Îsâ'nın Allah'ın izniyle çamurdan kuş yapıp, onu üflediği zaman canlı bir kuş olup uçması, ölüleri diriltmesi, anadan doğma körü ve alaca hastalığına yakalanmış kimseyi iyileştirmesi (el-Mâide 5/110), havârilerin isteği üzerine gökten bir sofra indirmesi (el-Mâide 5/114-115).

- **Diğer Olağan Üstü Haller:**

- Diğer olağan üstü haller, olağan üstü olmak açısından mûcizeye benzerse de aralarında büyük fark vardır. Mûcize peygamberlik görevini üstlenmiş bir peygamberde meydana gelir. Mûcizede peygamberin meydan okuması da vardır. Mûcize dışındaki olağan

üstülükler, peygamber olmayan kişilerde görülür. Bu tip olaylarda meydan okuma da söz konusu değildir. Ayrıca mûcize taklit edilemezken, diğer olağan üstülükler taklit edilebilir. Mûcize dışında kalan diğer olağan üstü durumlar şunlardır:

- **a) İrhâs.** Peygamber olacak şahsın, henüz peygamber olmadan önce gösterdiği olağan üstü durumlardır. Hz. Îsâ'nın beşikte iken konuşması gibi (el-Mâide 5/110-115).
- **b) Keramet.** Peygamberine gönülden bağlı olan ve ona titizlikle uyan velî kulların gösterdikleri olağan üstü hallerdir.
- **c) Meûnet.** Yüce Allah'ın velî olmayan bir müslüman kulunu, darda kaldığı veya sıkıntıya düştüğü zaman, olağan üstü bir şekilde bu darlık ve sıkıntıdan kurtarmasıdır.
- **d) İstidrac.** Kâfir ve günahkâr kişilerden arzu ve isteklerine uygun olarak meydana gelen olağan üstü olaydır.

- **e) İhanet.** Kâfir ve günahkâr kişilerden, arzu ve isteklerine aykırı olarak meydana gelen olaydır. Meselâ, peygamberlik taslayan inkârcılardan Müseylime, tek gözü kör olan bir adama, iyi olsun diye dua etmiş, bunun üzerine adamın öbür gözü de kör olmuştur.